

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
з навчальної дисципліни „НОТАРІАТ УКРАЇНИ”
для студентів напряму підготовки
6.030401 „ПРАВОЗНАВСТВО”**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри

проф. Лаврик Г.В.

Змістовий модуль I
Загальні питання регламентації відносин у сфері нотаріальної діяльності

Семінарське заняття 1
«Державне регулювання нотаріальної діяльності»

2 год.

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з питаннями про державне регулювання нотаріальної діяльності;

розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;

виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Державне регулювання нотаріальної діяльності.
2. Повноваження Міністерства юстиції України, головних управлінь юстиції з питань контролю за організацією нотаріату.
3. Органи і особи, які вчиняють нотаріальні дії.
4. Нотаріальний округ.
5. Нотаріальне діловодство і звітність.

Рекомендована література

1-6, 7-27, 28, 29, 37-41.

Семінарське заняття 2
«Правовий статус нотаріуса»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів про правовий статус нотаріуса;

розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;

виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Поняття нотаріуса. Вимоги до осіб, які претендують на зайняття посади нотаріуса.
2. Помічник нотаріуса.
3. Права та обов'язки нотаріуса.
4. Підвищення кваліфікації нотаріусів.
5. Питання деонтології в діяльності нотаріальних органів.
6. Гарантії нотаріальної діяльності. Обмеження у праві вчинення нотаріальних дій.

Рекомендована література

1-6, 7-24, 28, 30, 32, 37, 38, 39, 40.

Семінарське заняття 3. «Правовий статус нотаріуса»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з правовим статусом нотаріуса;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Поняття та мета самоврядування нотаріусів.
2. Правовий статус
3. Нотаріальної палати України.
4. Засади, мета та повноваження Нотаріальної палати України.
5. Умови і порядок набуття та припинення членства в Нотаріальній палаті України.

Рекомендована література

1-6, 12, 28, 30, 32, 37, 38, 39, 40.

Семінарське заняття 4.

«Державні нотаріальні контори та державні нотаріальні архіви»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з державними нотаріальними конторами та державними нотаріальними архівами;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Організація роботи державних нотаріальних контор.
2. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.
3. Утримання державних нотаріальних контор.
4. Державні нотаріальні архіви.
5. Перевірка організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів.

Рекомендована література

1-6, 12, 28, 30, 32, 37, 38, 39, 40.

Семінарське заняття 5

«Приватна нотаріальна діяльність»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з приватною нотаріальною діяльністю;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності. Реєстраційне посвідчення.
2. Робоче місце (контора) приватного нотаріуса.
3. Печатка приватного нотаріуса.
4. Відповідальність приватного нотаріуса.

Семінарське заняття 6

«Компетенція та повноваження щодо вчинення нотаріальних дій»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з компетенцією та повноваженнями щодо вчинення нотаріальних дій;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Поняття компетенції нотаріальних органів а її види.
2. Предметна компетенція.
3. Територіальна компетенція.
4. Нотаріальні дії, що вчиняють нотаріуси.
5. Нотаріальні дії, що вчиняються в державних нотаріальних архівах.
6. Нотаріальні дії, вчинювані консульськими установами України.

Рекомендована література

1-6, 7-24, 28, 30, 32, 37, 38, 39, 40.

Семінарське заняття 7

«Загальні правила вчинення нотаріальних дій»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з місцем і часом вчинення нотаріальних дій;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Місце вчинення нотаріальних дій.
2. Строки вчинення нотаріальних дій.
3. Установлення особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії.
4. Встановлення намірів сторін вчиняти правочин.

Рекомендована література

1-6, 7-24, 28, 30, 32, 37, 38, 39, 40.

Змістовий модуль 2
Правове регулювання порядку вчинення окремих нотаріальних дій

Семінарське заняття 8
«Посвідчення угод»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з регулюванням порядку вчинення окремих нотаріальних дій;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Посвідчення угод про відчуження та заставу майна.
2. Кількість примірників документів, в яких викладено зміст угод.
3. Посвідчення заповітів. Порядок зміни і скасування заповітів.
4. Посвідчення доручень.
5. Припинення дії доручень.

Рекомендована література

1-6, 7-24, 29, 34.

Семінарське заняття 9.
«Охоронні нотаріальні дії»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з охоронними нотаріальними діями;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Охорона спадкового майна. Опис спадкового майна і передача його на зберігання.
2. Винагорода за зберігання спадкового майна.
3. Повідомлення спадкоємців про відкриття спадщини.
4. Видача грошових сум із спадкового майна.
5. Припинення охорони спадкового майна.
6. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.

Рекомендована література

1-6, 7-24, 28, 30, 32, 37, 38, 39, 40.

Семінарське заняття 10.

«Видача свідоцтв органами і особами, які вчиняють нотаріальні дії»

Мета:

навчальна – розгляд питань про видачу свідоцтв органами і особами, які вчиняють нотаріальні дії;

розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;

виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Свідоцтво про право на спадщину та строки його видачі.
2. Порядок видачі свідоцтва про право на спадщину.
3. Видача свідоцтва про право на спадщину за законом.
4. Видача свідоцтва про право на спадщину за заповітом.
5. Видача свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя в разі смерті одного з подружжя.

Семінарське заняття 11.

«Засвідчення вірності копій документів, виписок з них справжності підписів і вірності перекладу»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з порядком засвідчення вірності копій документів, виписок з них справжності підписів і вірності перекладу;

розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;

виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Засвідчення вірності копій документів.
2. Засвідчення вірності копії з копії документа.
3. Засвідчення вірності виписки з документа.
4. Засвідчення справжності підпису на документах.
5. Засвідчення вірності перекладу.

Рекомендована література

1-6,12, 16, 22, 23.

Семінарське заняття 12

«Посвідчення фактів»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів про посвідчення фактів;

розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Посвідчення факту, що громадянин є живим.
2. Посвідчення факту перебування громадянина в певному місці.
3. Посвідчення часу пред'явлення документа.
4. Передача заяв громадян, підприємств, установ та організацій.

Рекомендована література

1-6, 7-24, 29, 34.

Семінарське заняття 13

«Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з нотаріальними діями, спрямованими на надання документів виконавчої сили;
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Поняття і значення виконавчого напису.
2. Вчинення виконавчих написів.
3. Стягнення грошових сум або витребування майна за виконавчим написом.
4. Умови вчинення виконавчих написів.
5. Зміст виконавчого напису та Порядок стягнення за виконавчим написом.

Рекомендована література

1-6, 12, 14, 25, 36.

Семінарське заняття 14. «Міжнародне співробітництво»

Мета:

навчальна – ознайомлення студентів з питаннями про міжнародне співробітництво у сфері нотаріату.
розвиваюча – розвинути вміння та навички в основах нотаріальних дій;
виховна – виховання поваги до діяльності нотаріальних органів.

План

1. Міжнародні договори щодо правового регулювання нотаріальної діяльності як частина національного законодавства.

2. Правила застосування міжнародних договорів.
3. Роль нотаріату у забезпеченні законності та правопорядку в міжнародних приватноправових відносинах.
4. Порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах.

Рекомендована література

1-6, 8, 9, 11, 12, 17, 21, 35, 39.

Перелік інформаційних джерел

Основна література

1. Нормативний помічник нотаріуса, 2016 [Текст] : практич. посібник / упоряд. К. І. Чижмарь, Д. В. Журавльов, С. В. Петков. – Київ : Центр учб. л-ри, 2016. – 472 с.
2. Нотаріат України: Книга 1. Організація нотаріату з практикумом: Підручник у трьох книгах / за заг. ред. д.ю.н., професора, заслуженого юриста України С. Я. Фурси. – 3-тє вид., доповн. і переробл. – К.: Алерта, 2015. – 484 с.
3. Українське нотаріальне право [Текст] : навч. посіб. / М.С. Долинська. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 243 с.
4. Нотаріат України [Текст] : навч. посіб. / О. В. Сердюченко, Ю. О. Мосенко ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : КНТЕУ, 2014. – 199 с.
5. Нотаріат в Україні : підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. – Х. : Право, 2012. – 384 с.
6. Науково-практичний коментар Закону України "Про нотаріат" [Текст] : станом на 1 груд. 2015 р. – Чижмарь К. І. – 308 с.

Основні нормативно-правові акти:

7. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598.
8. Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22 січня 1993 року. Конвенцію ратифіковано із застереженнями Законом від 10 листопада 1994 року № 240/94-ВР. // Офіційний вісник України. – 2005. – № 44. – Ст. 328.
9. Конвенція, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів. Приєднання до Конвенції за Законом від 10 січня 2002 року № 2933-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 23. – Ст. 153.
10. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
11. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
Із змінами, внесеними Законом від 5 червня 2014 року № 1323-VII (1323-18) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 34. – Ст. 1166. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>
12. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.
13. Про Консульський статут України : Указ Президента України від 2 квітня 1994 року № 127/94. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/127/94>

14. Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1172 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 26. – Ст. 69.

15. Про затвердження Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату: Постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2011 року № 923 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 163.

16. Про розмір плати за видачу свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю : Постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 1994 року № 102. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/102-94-%D0%BF>

17. Про впорядкування відносин з проставлення апостиля та підготовки документів для їх консульської легалізації: Наказ Міністерства юстиції України від 11 листопада 2015 року № 2268/5 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 90. – Ст. 406.

18. Про затвердження Положення про вимоги до робочого місця (контори) приватного нотаріуса та здійснення контролю за нотаріальною діяльністю : Наказ Міністерства юстиції України від 23 березня 2011 року № 888/5 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 25. – Ст. 41.

19. Про затвердження Положення про державний нотаріальний архів: Наказ Міністерства юстиції України від 18 травня 2009 року № 870/5 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 39. – Ст. 102.

20. Про затвердження Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса : Наказ Міністерства юстиції України від 22 березня 2011 року № 871/5 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 25. – Ст. 28.

21. Про затвердження Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України : Наказ Міністерства юстиції України від 27 грудня 2004 року № 142/5/310 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 52. – Ст. 796.

22. Про затвердження Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю: Наказ Міністерства юстиції України від 11 липня 2012 року № 1043/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 54. – Ст. 194.

23. Про затвердження Порядку допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату: Наказ Міністерства юстиції України від 28 липня 2011 року № 1905/5 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 60. – Ст. 157.

24. Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації нотаріусів, консультантів державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, помічників приватних нотаріусів : Наказ Міністерства юстиції України

від

28 серпня 2014 року № 1422/5 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 69. – Ст. 327.

25.Про затвердження Порядку проведення перевірки організації роботи державних нотаріальних контор, державних нотаріальних архівів, організації нотаріальної діяльності приватних нотаріусів, дотримання державними і приватними нотаріусами порядку вчинення нотаріальних дій та виконання правил нотаріального діловодства: Наказ Міністерства юстиції України від 17 лютого 2014 року № 357/5 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 16. –

Ст. 246.

26.Про затвердження Правил ведення нотаріального діловодства: Наказ Міністерства юстиції України від 22 грудня 2010 року № 3253/5 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 98. – Ст. 164.

27.Про затвердження Правил професійної етики нотаріусів України : Наказ Міністерства юстиції України від 4 жовтня 2013 року № 2104/5 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 82. – Ст. 580.

Додаткова література:

28.Адміністративно-правове забезпечення організації та діяльності нотаріату в Україні [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Білько Катерина Федорівна ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2015. – 19 с.

29.Галамай А. Наслідки непосвідчення договору в нотаріуса / А. Галамай // ГоловБух. – 2008. – №69. – С.41-43.

30.Горбач, Л. С. У гостях в нотаріуса [Текст] / Л. С. Горбач ; бесіду вела Н. Красун // Діловодство та документообіг. – 2012. – № 1. – С.15–21.

31.Долинська М. С. Український нотаріат та нотаріальне законодавство в період національних державотворчих процесів України в 1917-1920 роках / М. С. Долинська // Актуальні проблеми держави і права. – 2014. – Вип. 72. – С. 85-90.

32.Інститут нотаріату в системі захисту прав і свобод людини і громадянина [Текст] : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Чижмарь Катерина Іванівна : К. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2015. – 35 с.

33.Краснокутська, Л. Приватний нотаріус: діяльність та облік / Л. Краснокутська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – №11. – С.56-60.

34.Нотаріальне посвідчення документів : Які договори обов'язково посвідчувати у нотаріуса. Чим відрізняються приватні нотаріуси від державних? Адреси й телефони державних нотаріальних контор України // Все про бухгалтерський облік. – 22/04/2004. – №38. – С.18-48.

35.Орзіх Ю. Г. Нотаріат у країнах Європи / Ю. Г. Орзіх // Актуальні проблеми держави і права. – 2012. – Вип. 66. – С. 208-216.

36.Свідерська М. Порівняльна характеристика судового наказу, судового рішення та виконавчого напису нотаріуса / М. Свідерська // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – №3. – С.117-119.

37.Сміян Л. С., Нікітін Ю. В., Хоменко П. Г. Нотаріат в Україні : Навчальний посібник (2-е вид., стереотип.) / За ред. Ю. В. Шкітіна. – К.: КНТ, 2008. – 680 с.

38.Справочник государственного нотариуса / М. С. Макаров. – Москва : Юрид. лит., 1972. – 624 с.

39.Черниш В. Нотаріат України на шляху до європейських та міжнародних стандартів / В. Черниш // Юридична Україна. – 2013. – № 2. – С. 21-25.

40.Чижмар К. І. Нотаріат як інститут попереджувального правосуддя / К. І. Чижмар // Право і суспільство. – 2014. – № 6.1(2). – С. 76-83.

41.Шевчук Л. Нотаріат в Україні в складі Російської імперії / Л. Шевчук // Вісник Львівського університету. Сер. : Юридична. – 2013. – Вип. 57. – С. 154-162.